

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 13.12.2023

Sayı: 219

Hüsmen KIRKPINAR

İzmir Milletvekili

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

10/771

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kadın istihdamı ve çalışma hayatında karşılaşılan sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi maksadıyla Anayasa'nın 98. İktüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüsmen KIRKPINAR
İzmir Milletvekili

Hüsmen KIRKPINAR
İzmir Milletvekili
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

GEREKÇE

İktidar tarafından 21 yıldır uygulanan istihdam ve işsizlik politikalarının yeni boş pozisyonlar oluşturmaya uygun olmadığı açıkça görülmektedir. Türkiye’deki işsizliğin sebebi olan eğitim ve istihdam dengesi bunca zamandır kurulamamıştır. Eğitim çağında olduğu halde ekonomik dezavantajları nedeniyle çalışmak zorunda kalan kız çocuklarımızın ilerleyen zamanlarda çoğunlukla iş piyasasında umdukları gibi bir iş bulamadıkları ya da geçici işlere girmek zorunda kaldıkları bilinmektedir. Kadınlar açısından nitelikli ve iyi gelir getiren işler bulabilmelerinin önündeki en önemli engel eğitim eksikliğidir. Türkiye’de kadınların okutulma oranları son yıllarda kısmi artış göstersedeyse, hayatın birçok alanındaki eşitsizlik, eğitimde de kendisini hissettirmektedir.

TÜİK verilerine göre 15 yaş ve üzeri yetişkin nüfusta yer alan 1 milyon 501 bin 903 kız çocuğu ve kadın okuma yazma bilmemektedir. 6-15 yaş arası 44 bin 115 kız çocuğunun okuma yazması yoktur. 2022 itibarıyla 6 yaş ve üzerindeki okuma yazma bilmeyen erkek çocuk ve erkek sayısı 280 bin 559 iken kız çocuk ve kadın sayısı 1 milyon 546 bin 18’dir. Okuryazar olmayan kadınların iş gücüne katılma oranı yüzde 12,8, lise altı eğitimli kadınların iş gücüne katılma oranı yüzde 25,3, lise mezunu kadınların iş gücüne katılma oranı yüzde 32,5, mesleki veya teknik lise mezunu kadınların iş gücüne katılma oranı yüzde 38,5’tir. Yükseköğretim mezunu kadınların iş gücüne katılma oranı yüzde 67,6 olurken bu oran erkeklerde yüzde 84,6 olarak gerçekleşmiştir.

TÜİK verilerine göre ülke nüfusunun yüzde 49’unu oluşturan kadınlar iş yaşamında erkeklerden çok daha az yer almaktadır. TÜİK verilerine göre 15-64 yaş grubuna göre Türkiye’de %52,9 olan genel istihdam oranı erkeklerde %71,1 iken kadınlarda %34,5 olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında OECD ve AB’de 15-64 yaş grubuna göre kadın ve erkek istihdam oranları ise bizden oldukça yüksektir. AB’de genel istihdam oranı %69,8 iken erkeklerde bu oran %74,7, kadınlarda ise %64,9 olarak gerçekleşmiştir. AB’de kadın istihdamında Hollanda %78,1 ile en yüksek orana sahipken, İtalya %51,1 en düşük orana sahiptir. OECD’de ise genel istihdam oranı %69,4 iken erkeklerde bu oran %76,6 ve kadınlarda %62,3’tür. OECD ülkeleri arasında en yüksek kadın istihdamı İzlanda’da %81,2’dir. En düşük kadın istihdamı ise Türkiye’de %34,5, Kosta Rika’da %47,1, Meksika’da %48 ve Kolombiya’da %49,5 olarak gerçekleşmiştir. Böylece Türkiye kadın istihdam oranlarında da hem üyesi olduğu OECD’de hem AB’de son sırada yer almaktadır.

Kadınların istihdamındaki artışın büyük oranda; düşük ücretli, vasıf gerektirmeyen ikincil işlerle ve düzenli olmayan istihdam koşullarında, güvencesiz işlerle gerçekleştiği bilinmektedir. Eğitim ve istihdamda yer alamayan kadınların oranının yüksek olması toplumsal istikrarsızlık, suç olaylarının artması, ekonomik ve sosyal maliyet, toplumsal dışlanma ve uyum sorunları gibi birçok ekonomik ve sosyal refah göstergesini de olumsuz etkilemektedir.

Ülkelerin kalkınmışlık düzeyi, iş gücüne katılım oranının yüksek olmasıyla doğrudan bağlantılıdır. Bu nedenle nüfusun neredeyse yarısını oluşturan kadınların da işgücüne katılımlarının sağlanması son derece önemlidir.

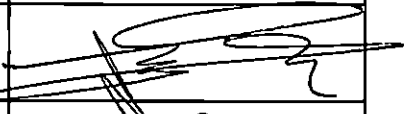
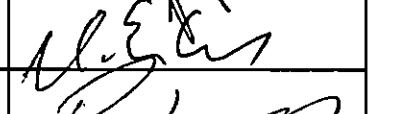
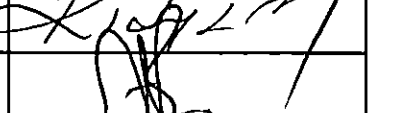
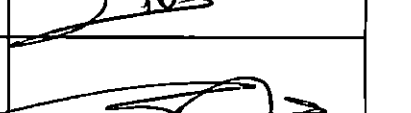
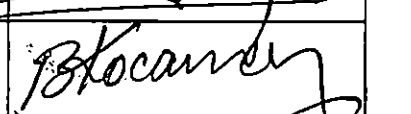
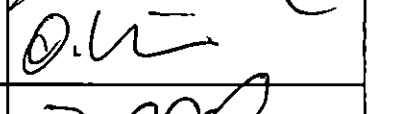
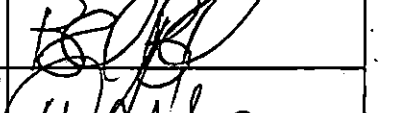
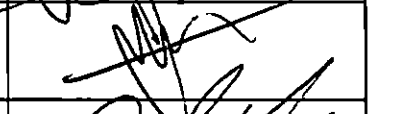
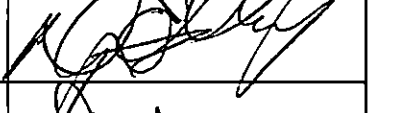
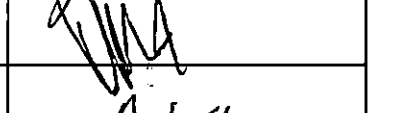
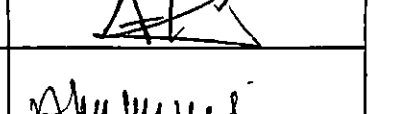
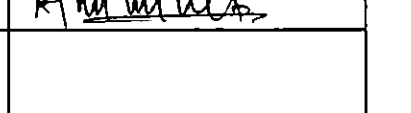
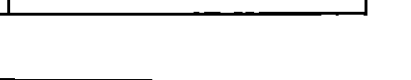
Hüsmen KIRKPINAR
İzmir Milletvekili
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

Kadınların işgücü piyasalarında yer alması aynı zamanda, kadının toplumda iyi bir yer edinebilmesi, kendi kararlarını kendisi verebilmesi, kendi ihtiyaçlarını karşılayabilmesi ve hayata farklı bir bakış açısıyla yaklaşması açısından da önem arz etmektedir. İş bulup çalışma hayatına katılabilen kadınlarsa birçok zorluklarla mücadele etmek zorundadır; cinsiyet ayrımcılığı, mesleki eğitimde eşitsizlik, işyerinde cinsel taciz, iş bulma ve yükseltilmede eşitsizlik, mobbing, kayıt dışı çalıştırma, sosyal haklardan yararlanmada eşitsizlik, kod 29 gibi bahanelerle işten çıkarma ve iş güvencesizliği başlıkları altında bu sorunlar sıralanabilmektedir.

Ayrıca annelik ve çalışma hayatı arasında seçim yapmak zorunda bırakılan kadınların bir kısmı iş hayatına veda etmek zorunda kalmaktadır. Doğum izin süresinin kısa olması, izin dönüşünde işinin değiştirilmesinin istenmesi, bu yolda baskı yapılarak istifa ettirilmesi de çalışan kadınların sorunları arasında yer almaktadır. Küçük yaşta çocuğu olan kadınlar iş hayatından koparılmaktadır. İş hayatından annelik nedeniyle ayrılmış ve geri dönmeye istekli veya yaş nedeniyle çalışma hayatında yer bulamayan kadınlara eğitim ve iş imkanı verecek politikalar devlet tarafından sağlanmalıdır.

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK “Kadınlarını geri bırakan toplum, geride kalmaya mahkumdur.” ifadeleriyle kadının toplumdaki rolüne ve iş hayatındaki yerinin önemine dikkat çekmiştir. Kadın istihdamındaki yetersizliğin nedenlerinin ve kadınların çalışma hayatında karşılaştığı sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi maksadıyla Meclis Araştırması açılmasını gerekli görüyoruz.

..... SIRA SAYILI ARASTIRMA ÖNERGESİ İMZA ÇİZELGESİ

ADI SOYADI	SEÇİM CEVRESİ	İMZA
1 Yüksel Selçuk TÜRKÖĞLÜ	BURSA	
2 Hasan TOKTAŞ	BURSA	
3 Metin ERGÜN	MUĞLA	
4 Ridvan UZ	GAMAKKALE	
5 Ersin Beyaz	İstanbul	
6 Selcen Hengüçek	Tekirdağ	
7 Barhanettin KOCAMAZ	MERSİN	
8 Kırsat ZOLLU	ANKARA	
9 Aygünce TÜRKES TAŞ	ADANA	
10 Bilal Bilici	ADANA	
11 Hakan Şeref OLGUN	A.KADAHİSAN	
12 Oğur DOYRAZ	ANTALYA	
13 Ömer KARAKAŞ	AYDIN	
14 Turhan GÖMEZ	BALIKESİR	
15 Seyithan İZSİZ	İSTANBUL	
16 Niret ÖZDEMİR	İSTANBUL	
17 Tunc YALDIR	AVSARAY	
18 Aykut KAYA	ANTALYA	
19 Ahmet Esref FALIBABA	ANKARA	
20		